Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000196512

Datum
29 april 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan De Minister van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties

Van Directie Herstel & Perspectief Groningen

nota

Beslisnota Aanbiedingsbrief Staat van Groningen & Noord-Drenthe en Staat van de Veiligheid Groningen

Aanleiding

- Op maandag 11 mei verschijnt de Staat van Groningen & Noord-Drenthe 2026. De onderzoekers overhandigen het rapport tijdens een publieke bijeenkomst in Hoogezand aan de Regeringscommissaris.
- Daarnaast heeft u de jaarlijkse voortgangsrapportage 'Staat van de veiligheid i.v.m. voormalige gaswinning Groningen-gasveld' ontvangen. Dit rapport heeft u namens de Inspecteur-Generaal Mijnbouw van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) toegestuurd gekregen.

Geadviseerd besluit

- De Staat van Groningen en Noord-Drenthe toesturen aan de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer alsook de jaarlijkse voortgangsrapportage 'Staat van de veiligheid i.v.m. voormalige gaswinning Groningen-gasveld'.
- De twee rapporten zijn voorzien van één aanbiedingsbrief.

Toelichting

Staat van Groningen en Noord-Drenthe

- De Staat van Groningen en Noord-Drenthe is een publicatie over de effecten van het beleid voor de schadeafhandeling, de versterkingsoperatie, de isolatieaanpak en het beleid op het gebied van sociaal en economisch perspectief in Groningen en Noord-Drenthe. Daarnaast gaat de publicatie in op het vertrouwen van bewoners in de overheid.
- De uitvoering van de vijftig maatregelen uit Nij begun laat met name bij schadeafhandeling en versterking voortgang zien. Dit zijn de maatregelen waarvan de resultaten op dit moment het meest merkbaar en zichtbaar zijn. Veel andere maatregelen die moeten bijdragen aan perspectief op de langere termijn bevinden zich nog in een ontwikkel- of opstartfase. De concrete resultaten daarvan voor inwoners moeten de komende jaren zichtbaar worden.
- Het beeld van de staat van Groningen en Noord Drenthe is niet rooskleurig. De ontwikkeling van de regio blijft in vele opzichten achter bij de rest van Nederland met grote verschillen tussen gebieden en groepen inwoners binnen de regio. Dit is niet alleen veroorzaakt door de gaswinning, maar door stapeling van sociaal economische kwetsbaarheden die afgelopen decennia zijn ontstaan en de gevolgen van de gaswinning zijn daarbij gekomen. Dit verklaart en rechtvaardigt ook de generatielange betrokkenheid van de staat die in de kabinetsreactie Nij Begun is toegezegd.

- U reageert nog niet inhoudelijk op de Staat van Groningen en Noord-Drenthe. Na het verschijnen van de Staat van Groningen en Noord-Drenthe begint een periode van acht weken waarin het kabinet over de inhoud van het rapport in gesprek gaat met maatschappelijke organisaties, bewoners en vertegenwoordigers van de decentrale overheden. Hierna stuurt u namens het kabinet een inhoudelijke reactie op het rapport en de gevoerde gesprekken naar beide Kamers. Dit proces wordt wettelijk vastgelegd met het PEGA-wetsvoorstel dat op 21 april jl. door de Tweede Kamer is aangenomen.
- Het versturen van de kabinetsreactie is voorzien voor 3 juli 2026.

Staat van de veiligheid i.v.m. voormalige gaswinning Groningen-gasveld

- Daarnaast ontvangen de Eerste en Tweede Kamer de 'Staat van de veiligheid i.v.m. voormalige gaswinning Groningen-gasveld' (Svdv), dit is conform afspraak met SodM.
- In het rapport gaat het SodM in op de resultaten, voortgang en planning van de versterkingsopgave in Groningen. Ook bespreekt het SodM de seismische ontwikkelingen van het Groningengasveld nu de gaswinning is beëindigd. Daarnaast gaat het rapport over de ontmanteling van mijnbouwwerken, putten en pijpleidingen en de nazorgfase van de mijnbouwactiviteiten. Een deel van het rapport ligt op terrein van KGG, hieronder lichten we de inhoud van het rapport op uw terrein toe.
- In **hoofdstuk 2 over de veiligheid in Groningen** licht SodM voornamelijk toe wat zij verstaan een meewegen voor veiligheid.
    - SodM kijkt voor de veiligheid naar a) gebouwveiligheid, b) bodembeweging en c) gezondheid/welbevinden.
    - De deelconclusie van SodM is dat het langzaam beter gaat met de veiligheid in Groningen, omdat het aantal aardbevingen in de afgelopen jaren is afgenomen en er steeds meer gebouwen "op norm" zijn.
    - Wel blijft SodM kritisch en concludeert dat het nog niet veilig is, omdat de langdurige onzekerheid aantoonbare nadelige gevolgen voor de gezondheid en welbevinden van bewoners heeft.
- In **hoofdstuk 3 over de versterkingsopgave** beschrijft SodM de stand van zaken, de voortgang, de verschillende planningen en de risico's voor de voortgang en planning.
    - De deelconclusie van SodM is dat de versterkingsopgave vooruitgaat. Tegelijkertijd benadrukt SodM het belang van scherpe keuzes en ambitieuze doelstellingen binnen de bandbreedte van de diepteanalyse, en consequente sturing daarop.
    - SodM visualiseert de geplande doorlooptijd voor a) de beoordelingsfase, b) de planvormings-fase en c) de realisatiefase. Zij merken op dat de gemiddelde doorlooptijd voor iedere fase langer wordt in de planning (zie bijlage 1, pagina 16, figuur 3.4).
    - De toename in de gemiddelde doorlooptijd is te verklaren doordat NCG extra werkzaamheden uitvoert aan woningen, zoals isolatie, schadeherstel, constructieverbeteringen en koppelkansen op verzoek van eigenaren.
- Daarnaast gaat SodM dieper in op de dorpenaanpak. Zij merken op dat de voortgang van de dorpenaanpak achterblijft ten opzichte van de totale versterkingsopgave.
    - De dorpenaanpak is een gebiedsgerichte aanpak dat in 2022 is gestart door NCG en Eemsdelta. Het doel hierbij is om de versterkingsopgave

in de vier dorpen (Garrelsweer, Leermens, Wirdum en Zeerijp) voortvarend en in samenhang aan te pakken.

- Tot slot ziet SodM een aantal risico's voor de voortgang van de versterkingsopgave. De grootste risico's voor hen raken aan verdere uitbreiding van de scope of extra werkzaamheden.
    - Er lopen meerdere onderzoeken die duidelijkheid moeten bieden over een eventuele uitbreiding van de scope. SodM is hier nauw bij betrokken.
- In **hoofdstuk 7 concludeert** SodM o.a. dat de veiligheid in Groningen geleidelijk verbetert en dat de sturing op de versterkingsopgave verbetert.
- Daarnaast **adviseert** SodM u **a)** om bij het aansturen van de versterkingsopgave scherp te blijven op de aandacht voor snelheid, en **b)** om ambitieuze doelstellingen vast te stellen voor het aantal te versterken gebouwen per jaar, die aansluiten bij de planning uit de diepteanalyse. Daarbij adviseert SodM actiever en transparanter te sturen op het behalen van de doelstellingen.
    - We sturen op meer balans tussen snelheid en kwaliteit. Uiteraard blijven we aandacht hebben voor snelheid, zolang dit niet ten koste gaat van de geleverde kwaliteit.
    - We stellen jaarlijks verschillende doelen vast met NCG, waaronder het aantal te versterken gebouwen. Deze doelen sluiten aan bij de bandbreedte uit de diepteanalyse.

Communicatie
Op de dag van publicatie van de Staat van Groningen & Noord-Drenthe verschijnt een persbericht. Bij de presentatie in Hoogezand zijn circa 250 bestuurders, bewoners en professionals aanwezig. Hier is ook (lokale) media bij aanwezig. De Regeringscommissaris zal het rapport in ontvangst nemen en zich kort tot de aanwezigen richten. De Regeringscommissaris zal ook beschikbaar zijn voor interviews.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan de Tweede Kamer	
2	Brief aan de Eerste Kamer	
3	Rapport de Staat van Groningen & Noord-Drenthe 2026	
4	Staat van de veiligheid i.v.m. voormalige gaswinning Groningen-gasveld	